

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYSBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, HETEPÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NYOLCÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDOSOK: RUFFMANN ÉS KROKOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL: MAC-SZCA 49

A világháború eseményei

Az oroszok folytonosan hátrálnak Varsó felé — Orosz vereség Dél-Lengyelországban és Bukovinában — A németek újabb sikerei a franciák fölött

A mai nap a hadszínterek egyikéről sem hozott jelentősebb eseményekről hírt. — A Kárpátok magyar peremén, Galiciában, egész Lengyelországban, valamint a belga partvidéken, egyformán kedvezőtlen az időjárás, a hetek óta tartó esőzés, a köd, sok helyen áradás akadályozza a hadműveletek gyorsaságát. Szünet mindamellett nem állott be a fegyverek munkájában.

A Kárpátok alján az oroszok a felső Ung völgyében kissé előnyomultak. De csak addig haladtak előre, ameddig a mieink engedték, hogy csakhamar futásra kényszerítsék őket a magyar ágyuk tüze elől. Bukovinában tisztas távolságra tartják csapataink az ellenséget a beszercei szorosoktól s biztosan uralják a magyar határ előterét. — Galiciában Tarnow körül próbálkoztak az oroszok, de sikertelenül.

Följebb északra, Lengyelországban, mindenütt folyik a harc. A Nida szakaszán a mi seregeink ércfalán megtört az oroszok újabb támadási kísérlete. A Rawka és a Bzura szögében szövetségeseink folytonosan előbbre viszi támadásait és mind erősebben fenyegeti Varsót. Tul a Visztula alsó vonalán a keletporosz határok ellen irányuló orosz támadást vertek vissza a németek.

Franciaországban újabb kudarcok érik Joffre tábornok vállalkozásait. A meg-megújuló francia offenzívát fölényesen törik le a németek és a Vogézek elszázi hegyvidékét is mind alaposabban takarítgadják ki a betolakodóktól.

Mai távirataink itt következnek:

Höfer jelentése

Budapest, január 10. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *Hivatalos jelentés a főhadiszállásról.*

Az általános helyzet nem változott.

A Visztulától délre állásainkat az oroszok tegnap minden eredmény nélkül lötték. A tüzet főleg egy részünkről megszállott, Zakliczyntól északkeletre fekvő magaslat ellen irányították.

A Visztulától északra helyenkint heves ágyúharc folyik. Az ellenségnek ama kísérlete, hogy gyengébb erőkkel a Nidán átkeljen, nem sikerült.

A Kárpátokban nyugalom van.

Az ellenségnek két felderítő különítményét, amelyek Bukovinában előrs-vonalunkhoz tulközel merészkedtek, ágyú- és géppuska-tüzzel szétvertük.

A déli hadszíntéren Trebinjétől keletre a határig előretolt állásainknál rövid ágyúharc volt.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A harcok Csontosnál

Ungvár, január 10. *Az Ung felső völgyében az oroszok folytatták előnyomulásukat és mintegy harmadtél zászlóaljjal bevonultak Sósakra.*

Ungvár, január 10. *Az oroszok egészen Csontosig előnyomultak, miután csapataink kedvezőbb állásokba vonultak vissza az ellenség elől. Csontos mellett tüzérségünk kitűnő pozíciókból támadást intézett az oroszok ellen, nagyszerű hatással. Az oroszok ágyú viszonzották a tüzelést, az ellenség azonban kénytelen volt földadni állásait. Csapataink néhány kilométerre visszakergették az oroszokat.*

A bukovinai határ

Beszerce, január 10. A Bukovinából történt menekülés folytán elterjedt hírekkel szemben illetékes helyen utalnak arra a valóságra, hogy *Bukovina egész nyugoti része a magyar határ mentén birtokunkban van.*

Kolozsvár, január 10. A bukovinai események szükségessé tették, hogy *Dornawatrától a hetek óta ott székelő czernovitzai katonai kórházat és a közigazgatási hivatalokat Kolozsvárra helyezték.* Kolozsvárra költözött a czernovitzai posta- és távirat-hivatal, a tartományi főnökség, a pénzügyigazgatóság és a jószágigazgatóság s ezek a hivatalok itt rendszeresen folytatják tovább működésüket. A kórház egyik vezető orvosa a következőket mondotta tudósítónknak az átköltözés okáról:

— Mi sem természetesebb, hogy egy katonai kórház arról a helyről, ahol *fontos és nagy horderejű katonai műveletek összpontosulnak*, elköltözzék egy távolabb eső és abszolút nyugodt helyre. *A kórház nem azért költözött el Dornawatrától, mintha Dornawatra veszélyeztetett terület volna*, hanem egyszerűen azért, hogy egy nagy épület más katonai célra felszabaduljon. Az sem titok, hogy *Dornawatra közelében a közelebbi jövőben nagy csata fog lezajlani*, amely abszolút meggyőződésem szerint *az oroszok bukovinai akciójának letörésével fog végződni.* De hát egy kórháznak nem lehet az a hivatása, hogy a nagyobb izgalmmal járó ütközetek közvetlen szomszédságában működjék. Mi nem a

biztonság szempontjából hoztuk a kórházat Kolozsvárra Dornawatrától, hanem a nyugalom érdekében, amely egy kórháznak elsőrendű szükséglete. Hogy miért jöttünk éppen Kolozsvárra és miért nem máshová, mondjuk Bukovinához közelebb eső városba? Ennek tisztán adminisztratív okai vannak. — Sehol sem kaptunk volna ilyen kitűnő, felszerelésünk és betegeink számához képest alkalmas helyet, mint éppen Kolozsvár. Reméljük, hogy a közeljövőben *nem Dornawatrára, hanem Czernovitzba költözünk vissza.*

Levél Przemyslből

Nagykanizsa, január 10. *Quakede mérnök, aki Przemysl várórségében harcol, repülőgép útján levelet küldött itt lakó szüleinek a körülzárolt várból. A mérnök megírja, hogy az orosz ágyuk semmi kárt sem tettek az erődítményekben. A várvédő katonák földalatti kaszárnyákban laknak és jól érzik magukat.*

Orosz vereség Felső-Lengyelországban

Berlin, január 10. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:*

Az időjárás még nem javult. Az egész keleti arcvonalon a helyzet változatlan maradt. Kisebb orosz előretöréseket Mlawától délre visszavertünk.

Varsó felé

Stockholm, január 10. (Magyar Távirati Iroda.) Ide érkezett jelentések szerint *a keleti hadszíntéren a németek helyzete igen kedvező. Az oroszok óriási erőfeszítéseket fejtettek ki a német előnyomulás föltartóztatására, ennek dacára azonban kénytelenek voltak nagy területen visszavonulni Varsó irányában.*

Grác, január 10. A *Grazer Tagespost* jelenti: *A Németek Rawától keletre és Sochaczewtől délre előrehaladtak. A Nida torkolata és Inowlodz közötti vonalon nagy tüzezcata volt. Mindkét fél erősen elsáncolva fekszik egymással szemben.*

Székely huszárok a lodzi csatában

Kolozsvár, január 10. A híres lodzi csatában a Dankl-hadsereg egy dandárja azt a parancsot kapta, hogy lehetőleg

észrevétlenül vonuljon vissza s igyekezzék az ellenséget egy meghatározott ponton hátba támadni. A visszavonulás fedezésére a kirendelt gyalogsági és tüzérségi csoportokhoz kellett egy század lovasság az ellenség állandó nyugtalanítására. Ez a feladat a marosvásárhelyi 9-ik honvédnépfőkelő huszárezred 2-ik századának jutott s hogy a székely huszárok milyen bravúrral oldották meg feladatukat, azt kellőképpen méltányolta Dankl hadseregparancsnoknak a század parancsnokához, Illy és Andor hadnagyhoz 1914. december 22-én intézett következő levele:

Nagyságodnak az ellenség előtt ismételt tanúsított körültekintéséért és vitézségéért a legfelsőbb szolgálat nevében dicséretemet fejezem ki.

Dankl.

Nagy német sikerek a francia harctéren

Berlin, január 10. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugoti hadszíntérről:

A rossz időjárás tegnap is tartott. A Lys egyes helyeken nyolcszáz méternyi szélességig lépett ki medréből. Az ellenségnek ama kísérlete, hogy Nieuportnál a dűnékben levő állásainkból kiverjen, meghusult.

Solsontól északkeletre a franciák megismételték támadásaikat, melyeket azonban nagy veszteségek mellett mind visszautasítottuk. 100-nál több hadifogoly jutott kezünkre. — A harcok ott ma ismét folyamatban vannak.

Perthestől nyugatra, a chalonsi tábornól nyugatra és keletre, a franciák újból hevesen támadtak. E támadások a franciáknak igen súlyos veszteséggel mellett összeomlottak. — Mintegy 150 foglyot ejtettünk.

Az Argonne-okban továbbra is tért nyertünk. Itt, valamint Apremont környékén, Toul-tól északra, még folynak a harcok.

Január 8-án este a franciák ismételték megkísérelték éjjeli támadással Ober-Burnhaupt falunak elfoglalását. A támadás teljesen meghusult. Csapatunk tovább 230 franciát elfogtak és 1 gépfegyvert zsákmányoltak, úgy, hogy ober-burnhaupti zsákmányunk 2 tisztre, 420 főnyi legénységre és 1 gépfegyverre emelkedett. A franciáknak itt is szemmel láthatólag súlyos veszteségeik voltak. Nagyszámu halott és sebesült fekszik arcvonalunk előtt és a közeli erdőkben.

Tegnap Ober-Elsassban csak kisebb harcok folytak. Éjjel felé csapatunk Nieder-Asbachnál a franciák egy támadását visszaverték.

A déli harctérről

Belgrádot nem bombáztuk

Utvidék, január 10. Illetékes helyen kijelentik, hogy azok a hírek, melyek külföldi forrásból Belgrád újabb bombázásáról terjedtek el, valótlanok.

— A Vöröskereszt-Ujságládába (Piac-u. 23. sz.) a sebesült katonák részére a héten is sok-sok ujság, pénz és szivar-adományok érkeztek. Nagyobb adományokat küldtek: Bleier Margit és Márta, Kacsari Józsefné, Vecsey Zoltán, Csillag Artur, Nagy József, Krammer Endre, Guthan János, Györy Kálmánné, N. N., özv. Szabó Sándorné, Stern József, Domán Miksáné, Thaisz Artur, Brüll Margit, Bekecs Erzsébet, Szabó István, özv. Józán Dánielné, ifj. Szabados Mihály, Wiesner Antónia, Markovits Hermanné, Lékay Arzén, Szöllössy Ferencné, Mlinch Gusztáv.

Ferenc Szalvátor Debreczenben

***

A főherceg látogatásai a sebesült katonák kórházaiban

Ferenc Szalvátor főherceg, az önkéntes betegápolás vezérfelügyelője, a mai napot Debreczenben töltötte és megtekintette a katonai önkéntes betegápoló kórházakat. A város zászlódiszt öltött a fejedelmi vendég üdvözlésére és a közönség úgy a pályaudvaron, a főherceg megérkezése alkalmával, mint azokon az utvonalakon, ahol a fenséges ur elhaladt, lelkes tüntetéssel adott kifejezést azon való örömeinek, hogy az uralkodóháznak ezt a kiváló tagját, királyunk vejét, falai között tisztelheti.

A főherceg valóban apostoli utjának Debreczen az ötszáztizzenhatodik állomása volt. — Azokból a nyilatkozatokból, melyeket a főherceg itt tartózkodása alatt környezetével s a város vezetősége előtt tett, örömmel állapíthatjuk meg, hogy Debreczen a monarchia városainak sorában az első között áll a hazafias áldozatkészség és kötelezettségterén. Ferenc Szalvátor főherceg a kórházakban teljesített szemléje közben igen gyakran adott kifejezést a debreceni katonai betegápolás fölötti megelégedésének s az ő elismerése bizonyára serkentőleg fog hatni a jövőben kifejtendő munkásságra is.

(A fogadtatás)

Reggel 8 óra 30 perckor érkezett be a pályaudvarra az udvari vonat, melyhez Uhlarik Béla üzletvezető kocsija volt csatolva; az üzletvezető Hepke Oszkár, Gehl György államvasuti felügyelővel és Répánszky Tivadar főmérnökkel Szerencsig elébe utazott a főhercegnek és onnan ő vezette az udvari vonatot. A főherceg nem szállott ki rögtön, hanem kocsijába kérte reggelijét, majd Asbóth Lajos százados vonalparancsnok jelentését hallgatta meg. Miután megreggelizett, kíséretével: Lederer báró b. t. t. ezredes főudvarmesterrel és Brinzev Artur őrnagy szárnysegéddel a perronra lépett, ahol Domahidy Elemér főispán, Márk Endre udvari tanácsos polgármester, Sztáray Gábor ezredes, Nedeczky Ferenc és Rácz Béla alezredek, Domahidy Elemérné báró Perényi Helene, a Vörös Kereszt Egylet debreceni fiókjának elnöke, dr. Weér Györgyné patronázs egyleti elnök, Károlyi Gyula gróf, a 7-ik hadtest területén levő megfigyelő állomások miniszteri biztosa, Kenézy Gyula dr. udvari tanácsos, egyetemi tanár, Kiss Ernő orsz. képviselő, Pákozdy Sándor alispán, Tüdös János dr. városi főorvos, Medgyaszay Miklós városi tanácsnok, Rostás István főkapitány, Szabó Elek tb. városi tanácsnok, Toepler Ottó hadnagy és Loránt József betegnyugvó állomási ellenőr jelentek meg a fogadására. A főherceg elsősorban Sztáray Gábor ezredes állomásparancsnok és Nedeczky Ferenc alezredes cs. és kir. katonai állomásparancsnok jelentéseit hallgatta meg. Nedeczky alezredeshez, amikor jelentkezett, a következő szavakkal fordult:

— Ah, régi 7-es bajtárs!

— Nem, fenség, — válaszolt Nedeczky alezredes — már 16-os vagyok!

Domahidy Elemér főispán ezután bemutatta a főhercegnek a hölgyeket és az urakat, majd a következő üdvözlő beszédet intézte hozzá:

Császári és Királyi Főherceg!

Fenséges Uram!

A magyar Alföld egyik legnagyobb, tősgyökeres magyar városának közönsége nevében, mint annak főispánja, fenséges uralkodónk és házának tagjai iránt érzett alattvalói hűséggel és őszinte örömmel üdvözlöm császári és királyi Fenségedet.

Az emberi szenvedések enyhítése és testi

fájdalmak megkönnyítésének nemes célja vezette császári és királyi Fenségedet akkor, midőn jó szíve sugalmazására az emberbaráti szeretettől áthatva, megtisztelte városunkat itteni megjelenésével. Mi, akik teljes odaadással, hazafias ügybuzgósággal szintén arra törekszünk, hogy a harctéren megsebesült dicsőségesen küzdő katonáink ápolását minél eredményesebben szolgáljuk: a legnagyobb készséggel és örömmel várjuk császári és királyi Fenségednek rendelkezéseit, hogy ezen feladatunkat még nagyobb buzgósággal megoldhassuk.

Kérem császári és királyi Fenségedet és szivemből kívánom, hogy itt tartózkodásának rövid ideje alatt magát körünkben és városunk falai között jól érezze, hogy itteni időzésére mindenkor kellemesen emlékeztek vissza. Az Isten hozta császári és királyi Fenségedet.

Ferenc Szalvátor főherceg német nyelven a következőképp válaszolt az üdvözlésre:

— Mélyen sajnálom, hogy nem tudok magyarul, de örömmel jöttem Debreczenbe, hogy személyesen győződjem meg a város közönségének ezekben a nehéz időkben kifejtett hazafias munkásságáról, amelyről már oly sokat hallottam.

A főherceg szavait harsány éljenzés fogadta.

(A betegnyugvó állomáson)

A főherceg most Domahidy Elemér főispán és Nedeczky Ferenc alezredes társaságában a város ötös díszfogatóba szállt és a betegnyugvó állomásra hajtatott. Az ünnepl alkalomra feldíszítették a betegnyugvó állomás nagytermét virágokkal és szőnyegekkel, a közepén pedig díszes oltárt emeltek és oldalt imázsamolyt helyeztek el a főherceg számára. A főherceg itt a sebesültekkel együtt misét hallgatott, melyet Groh Ferenc prépost-plébános celebrált fényes segédlettel. A fenség buzgón imádkozott a mise alatt, melynek végzetével a főudvarmester óhaja folytán a harmónium a Himnuszt játszotta el s a sebesültek és a vendégek együttesen énekelték a magyarok nemzeti imáját, melyet a főherceg tisztelgő állásban hallgatott végig.

A mise után a főispán bemutatta Balkányi Ede dr. és Szász Adolf dr. főorvosokat a főhercegnek, aki Marjay Barna és Toepler Ottó hadnagyok jelentéseit fogadta. Bemutatta ezután a főispán a hölgyeket, Csanak Józsefnét, a betegnyugvó főnöknőjét, Fürst Ödönét, Mayerszky Bélánét, dr. Szász Adolfné, Bíró Marcelnét, Rudolft Imrénét és Sáfány Lajosnét, akiket a főherceg megszólítással tüntetett ki. Örömeinek és meglepetésének adott kifejezést a fenség, amikor arról értesült, hogy a hölgyek személyesen vezetik a betegnyugvó állomás konyháját és ők gondoskodnak dicséretes önzetlenséggel a kórház ötszáz sebesültjének ellátásáról.

A sebesültekkel is váltott néhány szót a főherceg. Pischinger Károly linzi 2. gyalogezredbeli katonának gratulált vitézségi érdméhez, elbeszélte magának a sebesültekkel, hogy milyen körülmények között nyerte el a kitüntetést, majd kezét fogott a hőssel. Amikor Szikszay Gyulát, a mentők főparancsnokát és Dézsi mentő őrsparancsnokot bemutatták, így szólt:

— Örömmel hallottam, hogy a mentők fáradhatatlanok.

(A kollégiumban)

A program szerint a kollégiumban berendezett kórház meglátogatása következett, a hová a főherceg Domahidy Elemér főispánnal és Nedeczky Ferenc alezredessel a város

ötös fogatán hajtattott; a második kocsiiban Domahidy Elemérné báró Perényi Helene foglalt helyet Lederer báró főudvarmesterrel, a harmadikban pedig Márk Endre udvari tanácsos Brinzey őrnagy szárnysegéddel.

A kollégium kapujában Baltazár Dezső dr. püspök üdvözölte a főherceget, aki Csejdy Gábor dr. főorvossal és Brokes Győző dr. főorvos vezetésével bejárta az összes kórházakat. A betegek közül többeket megszólított, érdeklődött, hogy hol sebesültek meg s az ápolásuk felől kérdezősködött. Itt arról értesült, hogy kevés fehérmű áll a kórház rendelkezésére, mire szárnysegédjéhez fordult:

— Kérem megjegyezni, hogy kevés a fehérmű.

A kórházakból a főiskola oratóriumába vezették a fenséges vendéget, ahol Nedeczky alezredes elmondta a főhercegnek, hogy 1848-ban itt tartotta ülésait a magyar országgyűlés. A főherceg megtekintette még a kollégium hírneves könyvtárát, nézegette a mult századbeli diák-tüzoltóság szerszámjait, a gerundiumokat, majd beirta nevét a főiskola vendéglőkönyvébe, magyarul:

„Ferenc Szalvátor főherceg
1915. január 10.”

(A többi kórházban)

A kollégiumból a nagyerdei Augusztaszanatériumba hajtattott a társaság, ahol Lukács György v. b. t. t., nyugalmazott kultuszminiszter, mint a Vöröskereszt Egylet főmegbízott-helyettese fogadta a főherceget. — Miután Bakonyi Samu dr. orsz. képviselő főhadnagy megtette jelentését, bemutatták a főhercegnek az önkéntes ápolónőket: dr. Geszti Józsefné, Tóth Istvánné, dr. Martos Józsefné, dr. Felér Ferencné, Bakonyi Piroška és Mayer Ilus urhölgyeket.

Innen a Tanítók árvaaházába kocsiztak. A szépen feldisznított bejáratnál Koszorus Ferenc őrnagy, Láng Sándor dr. főorvos és Rauch Árpád igazgató fogadták a fenséget és bemutatták neki Fráter Erzsébet, dr. Brief Gyuláné, Karay Sándorné, dr. Balkányi Edéné, Fisch Lajosné, özv. Lederer Miksáné, Bosznay Istvánné, dr. Kardos Albertné, Rauch Árpádné, Freund Böske, Hidvéger Böske, Lee Artur és Hindy Attiláné urhölgyeket. — A kórház vezetősége jelentette a főhercegnek, hogy itt van elhelyezve a legsúlyosabb betegek egy része s hogy eddig háromszáz nehéz műtétet végeztek. A főherceg a szemle végeztével a kórház étkező termébe ment, ahol süteményt evett és egy pohár bort ivott.

(Ebéd)

Déli egy óra tájban a Debreceni Első Takarékpénztár palotájához hajtattott a társaság és a Kaszinó helyiségebe vonult, amelynek kistermében a város ebédre vendégül látta a főherceget és kíséretét. Az ebéden a fenséges uron és kíséretén kívül résztvettek: Domahidy Elemér főispán, Márk Endre polgármester, Baltazár Dezső dr. püspök, Groh Ferenc plébános, Sztáray Gábor ezredes, Nedeczky Ferenc és Rácz Béla alezredesek, Csejdy Gábor főorvos, Károlyi Gyula gróf, Kenézy Gyula dr. udvari tanácsos, Weszprémy Zoltán nyug. főispán, Pákozdy Sándor alispán, Tüdös Kálmán dr. és Szász Adolf dr. főorvosok és Rostás István főkapitány. Az ebéden a következő ételeket szolgálták föl:

Barna erőleves.
Sokkás és kavíros omlette.
„Chateau Palugyai” vörös,
fehér asztali.
Nyárson sült.
Zöld borsó, paraj, tojásos
burgonya.
Tokaji Szamorodni.
Pulyka és jérce sült.
Vegyes befőtt.
Törley „Reservé” és François
„Transylvánia”.
Parsangi lánk.
Csokoládé krém torta.
Vegyes sajt.
Gyümölcs.
Parfait.
Kávé.
Cointreau.

A feketét a társalgóban szervirozták, ahol a főherceg jó kedéllyel beszélgetett a társaság tagjaival. Domahidy Elemér főispántól élénken érdeklődött Debrecen város viszonyai iránt és örömet fejezte ki azon a nagylelkűségen, melyet a város közönsége a katonák családjainak támogatása és a sebesült katonák ellátása terén kifejtett. Különös megelégedéssel nyilatkozott az önkéntes ápolónők munkásságáról és arról a rendről, melyet délelőtti szemléje során minden egyes helyen tapasztalt. — Jó kedvre derítette a fenséget Márk Endre polgármester elbeszélése, hogy a Vörös Kereszt debreceni fiókja miként jutott 53 koronához. A máramarosi betörés idején történt, hogy két kozák elszakadt csapatától és a hajdumegyei Alsó-Józsa községbe tévedt, ahol elfogták őket. A község főbírája kidoboltatta, hogy a község házában eleven muszkát őriznek s mindenki megnézheti őket 10 fillér belépődíjért. Az alsó-józsi kozák foglyok mutogatása 53 koronával gyarapította a Vörös Kereszt vagyonát. A főherceg jól mulatott az érdekes történeten.

(Délután)

Délután három óraker véget ért az ebéd s a főherceg a Nyulasra hajtattott, az ottani barokk megvizsgálására. Dr. Weér Györgyné és Gáspár Géza dr. főorvos fogadták itt a főherceget, aki tüzetesen megszémlelte a 3000 ágys hatalmas kórházat. — A cs. és kir. csapatkórházban Burger Péter dr. főorvos fogadta és kalauzolta a fenséges vendéget. A Simonffy-utcai kis kórházban pedig Czako Zsigmond dr. főorvos, özv. Lederer Miksáné Bosznay Istvánné és Geiger Hilda jelentek meg a fogadásra.

A Dmke-kórház helyiségeiben Brunner Lajos dr. főorvos üdvözölte a főherceget és Keil Ferdinánd gépfegyver-osztálybeli szakaszvezető ágyához vezette. A főherceg nagy örömmel pillantotta meg a sebesült katonára a fölé függesztett első és másodosztályú ezüst vitézségi érmet. A szakaszvezető elbeszélte, hogy két gépfegyvert zsákmányolt az oroszoktól, később pedig harminc oroszot elfogott és ezzel szerezte meg a kitüntetését. A főherceg gratulált a hős sebesültnek.

Ezután a bábaképző intézet klinikájához vonult a társaság, ahol Kenézy Gyula dr. udvari tanácsos egyetemi tanár fogadta a főherceget az orvosi karral. Kenézy tanár végig vezette a főherceget a kórházban, ahol igen súlyos betegek ápolnak. A főherceg nagy érdeklődéssel hallgatta Kenézy tanár fölvilágosításait, figyelemmel szemlélte a klinika berendezését és megtekintette a Röntgen-felvételeket, majd legnagyobb megelégedésének adott kifejezést a látottak fölött. Közben bemutatta Kenézy tanár az önkéntes betegápolónőket: Ollinger Béláné, Koncz Lajosné, Uhlarik Luci, Szoboszlay Erzsike, Csanak Maci, Berzöffy Lili, Bányász Mariska urhölgyeket, akiket a főherceg megszülitésével tüntetett ki.

A főherceg munkája a római katolikus főgimnáziumban elhelyezett kórház megtekintésével nyert befejezést, ahol a kórház főnöknője, Lestyán Adorjáné udvari tanácsosné és a kórház főorvosa fogadta és kalauzolta a fenséges urat.

(A vacsora)

Este nyolc óraker a főherceg vacsorát adott a vasuti étteremben, amelyre meghívást kaptak: Domahidy Elemér főispán, Márk Endre polgármester, Sztáray Gábor ezredes, Csejdy Gábor dr. főorvos, Nedeczky Ferenc és Rácz Béla alezredesek, Uhlarik Béla államvasuti üzletvezető, Károlyi Gyula gróf, Lukács György v. b. t. t., Tüdös Kálmán dr. főorvos, Láng Sándor dr. főorvos, Rostás István főkapitány, Domahidy Elemérné báró Perényi Helene, dr. Weér Györgyné, Csanak Józsefné, Berger Mórné, dr. Láng Sándorné, Fráter Erzsébet és Bosznay Istvánné urhölgyek.

A vacsorán, mely fesztelen hangulatban telt el, a főherceg jobbján Domahidy Elemérné báró Perényi Helene, balján pedig Domahidy Elemér főispán foglalt helyet. A főherceg mindegyik vendégét megszólítással tüntette ki és a vacsora végeztével úgy a főispán, mint a polgármester előtt a legnagyobb megelégedését fejezte ki a tapasztaltak fölött

és köszönetet mondott azért a lelkes munkásságért, melylyel Debrecen közönsége a sebesült katonák érdekeit felkarolja.

Este fél 10 óraker a főherceg kíséretével és Károlyi Gyula gróffal Máramarosszigetre utazott.

HIREK

— **Tisza a királynál.** Bécsből táviratozzák: Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel Bécsbe érkezett és délelőtt tíz óraker kihallgatáson volt Schönbrunnban a királynál. A kihallgatás után a miniszterelnök Berchtold gróf külügyminiszterrel tanácskozott.

— **A kaszinói Kazinczy-pályázat.** Mint a többi irodalmi pályázat, a Kazinczy-pályázat is érzi a háborus idő nyomasztó súlyát. A Kaszinó által kitűzött 3 tételre és 6 díjra csak 2 pályamű érkezett, de örömmel jegyezhetjük meg, hogy ez a kettő a tudományos tétel díjára pályázik. A pályázat értelmében dr. Szentgyörgyi Józsefnek, Debrecen száz évvel ezelőtti híres orvosának életével és irodalmi munkásságával foglalkoznak a terjedelmes és komolyan látszó pályamunkák, amelyeknek megbíráására a választmány Dicsőfi Józsefből, dr. Csűrös Ferencből és Kardos Albertből álló bizottságot küldött ki.

— **Vasuti bérletjegyek átírása.** A debreceni kereskedelmi- és iparkamara az érdekeltség tudomására hozza, hogy a kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy az általános mozgósítás elrendelése előtt vállalt oly bérletjegy és félárú igazolvány, melynek tulajdonosa tényleges katonai szolgálatra vonult, ha ez a körülmény a katonai parancsnokságok vagy polgári hatóságok valamelyike részéről hitelesen igazoltatik, a háboru tartama alatt a 2 kor. kiállítás illeték változatlanul hagyása mellett, a díjszabásszerű átírási illeték felének megfizetése ellenében más személyre, kereskedő cégeknek pedig a cég egy másik tagjára, akár pedig egy harmadik személyre is átírassék. Ettől eltérő vagy ennél tovább menő kedvezményt a miniszter engedélyezhetőnek nem találta.

— **Kivégzett hazaáruló.** Kassáról jelentik: A harmadik hadsereghez beosztott hadbírószág tegnapelőtt ítélkezett Ehrlich Adolf őrnagy hadbíró elnöklete alatt egy elvetemült hazaáruló fölött, a rögtönítélő eljárás szabályai szerint. A vádlott Krehel János krynicai 55 éves földműves volt, aki az oroszok sárosi betörésekor önként ajánlkozott a Krynica községben táborozó ellenes csapatok parancsnokánál arra, hogy őket terveinek végrehajtásában segíteni fogja. Kenyeret és dohányt adott az orosz katonáknak, járőrjüket tájékoztatta, hogy merre menjenek és intette, hogy a kijelölt irányban magyar katonaság van. Minthogy pedig ő öreg és velük nem mehetett, egy fiatalembert küldött maga helyett muszkavezetőül. A lefolyt tárgyaláson beigazolódott az orosz barát hazaáruló bűnössége és a bírák ítélete egyhanguan golyó általi halál volt. — Az ítéletet tegnap reggel kilenc óraker hajtották végre a katonai fogház külső udvarán.

— **A Löfkovits-pályadíj hadi jótékonyági célra.** A Csokonai-kör a mult évben Löfkovits Artur adományából 200 koronás pályadíjat tűzött ki a debreceni könyvkötő mesterség történetének megírására. A pályázat meddő maradt. A Csokonai-kör tegnapi választmányi ülésében a nemeslelkű adományozó hozzájárulásával úgy határozott, hogy ezt az összeget hadba vonult író vagy művész segítésére fogja felhasználni. A határozat végrehajtásával, t. i. a segítésre méltó író vagy művész kiválasztásával az elnökség van megbízva.

A debreceni segítő-akció

Téli ruhát a katonáknak

A katonák számára téli ruhaneműt adományoztak: Törös Erzsike, Svetits Intézet, Be-tegnyugvó, Éricz Ottó, Kenyeres Margit, Ercsey Gyuláné, Tóth Aurélné, Tóby Józsefné, Jakobovits Hermanné, Gyurján Mária, Béber Erzsébet, Klein Ignác, özv. Krémer Sámuelné, Reithoffer Rezsóné, Schwarcz Ilona, Varga Erzsike, Béber Kata, Frankné, Szabó Anna, Fejes Róza, Fetter Ilona, Margitán Erzsébet, Láposy Erzsike, Ferenczy Jenőné, Fohn Róza, Uhlarik Béláné, Galánffy Jánosné, Telegdy Györgyné, dr. Petzkó Ernőné, Lintner Viola, Major Gyuláné, Nyári Béláné. — További szíves adományokat kér és köszönettel nyugtáz a hadsegélyző iroda.

Az Árpád-téri parochiális körben a katonák meleg ruhával ellátására adakoztak:

Tóth Róza 10, Sipos Andrásné 4, Bartha Gáborné 4, Dobozi Andrásné 2, Soós Gáborné 2, Szilasi Istvánné 1, Tóth Miklósné 10, Róza Piroska és Szeréna 3, Simon Ferencné 4, Kiss Miklósné 2, Fejlesztés Sándor 2, Veres Józsefné —40 koronát.

Lovász Vilma gyűjtőívén: Katz Józsefné 1, Rankai Györgyné 1, Haas Fülöp 1, H. S., 1, Szutoriczné —40, Katz Herman —50, Frank Imre —50, Grünfeld A. —50, R. Zs. —50, Molnár Antal 2, Olvashatlan —40, dr. Rét Ferenc 1, Lovász Vilma 2, Lovász Lajos —10, Klein testvérek —20, Gál Ferenc —20, Markovics Lajos —40, Mayer —10, Cs. J. —50, Lovász Józsefné 2, Sz. G. —40, Veres Lajosné 1, Gy. 1, G. G. 1, Rónai Mórné —40, Tegdes K. I. M. L. —50, K. S. —40, Szabó Mihály —40, Farkas A. —50, Lövi Benjámín 1, T. J. 1, B. J. 1, Csá-

ky Kálmán —60, Rosenberg —30, Füstösné —60, Feldheim —20, Magukat megnevezni nem akarók (N. N.) összesen 28.50, Fejlesztés Margit —50, Botos M. —50, Jékel —50 koronát.

Ari Károly gyűjtőívén: Deák János —20, Mészáros Sándor —40, Szemere Imre 1.40, Pásztor Zsigmond —40, Kisfalvi György —40, Kovács 3.40, Gál István 1, Bagosi Sándor, Gombos Andrásné, Csordás Lajosné, Ujvárosi Józsefné, Tóth János, Sánta Józsefné, Suba Ferencné, Szász E. 40—40 fillér, Nagy József, Kis Imre, Balogh Mihályné, Végvári József, Molnár István, Torma József, Katona Lajosné 2—2 kor., Boldizsár János, Menyhárt Lászlóné, Szatmári András, Erős József, Bessenyei István, Szabó Péter, Borsos Ferenc, Gombos György, Szabados András, Nuszbaum Ferencné, ifj. Mészáros Sándor, ifj. Mészáros Sándorné, Iván Mihályné, Bundi József, Majtényi József, Krausz Adolf, Gorzsás Lajos, Ary Károly, Tokaji István 1—1 kor., Illyés Sándorné —80, Tar István —60, Ecsedi Gábor —50, Pinczés Eszter —50, Püspök Sándorné —80, Nagy József, Nagy Eszter, Ary József, Tardik János, Tóth Józsefné, Csáki Sándorné, Nagy Istvánné, Varga István 30—30 fillér, Kozma Józsefné, Reszegi Gáborné, Harangozóné, Szántó Mihályné, Szécsényi István, Csabai Józsefné, Albrecht Béláné, Sz. Gyuláné, Horváth Pál, Dalmy Józsefné, Mónus Andrásné, Rác Lajos, Kis András, N. N., Németh András, Rác József, Gulvász András, Kronovszky Tamás 20—20 fillér., Borbély Sándorné 10 fillér.

Apró hirdetések

Borsó, Loncsó, Bab, aszalt bányal és boszniai szilva, szárított zöld és vaj bab, szárított és conserv borsó kapható a Deutsch-Isletheben.

SZEGERI PAPERKA- küldtelegességek ériási caktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmatár nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Debreczen sz. kir. város köztisztasági és fuvarozási vállalata cselédsége részére 24 téli és nyári ruhát készített. A vállalkozók felkértek, hogy költségvetéseiket folyó hó 16-ig nyujtsák be a posztóminta csatolásával a vállalat intézőségéhez, Külsővásár-tér 4.

HADMENTES

25 éves fiatal ember irodába ajánkozik. A magyar és német nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja. Cim a kiadóban.

Makulatur papíros kapható a kiadóban.

Szónvignetta

ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Debreczen sz. kir. város köztisztasági és fuvarozási vállalata cselédsége részére 24 pár csizmát készített. A vállalkozók felkértek, hogy költségvetéseiket folyó hó 16-ig nyujtsák be a vállalat intézőségéhez, Külsővásár-tér 4.

KIADÓ

a Piacon két különbejáratu, egymásba nyíló, elegánsan berendezett :

UTCAI SZOBA

esetleg külön-külön is, fürdőszobával. Értekezhetni Bika-épület II. em. 2. sz. a lakásban.

A Debreczeni Első Takarékpénztár

igazgatósága ezuton hozza mindazon ügyfeleinek tudomására, akik az intézetnél hadi-kölcsön kötvényeket jegyeztek, — hogy

a szabad darabokról kiállított ideiglenes elismervények

a hivatalos órák alatt a pénztárnál a Tanúsítvány illetve Elismervény beszállgatása esetén a mai naptól kezdve már kiadatnak.

A debreceni izr. hitközségtől.

Felhívás.

Felhivatnak ezennel a t. hitközségi tagok, hogy a múlt évben összegyűjtött és a pénzbeszédőnek még át nem adott gabella-szelvényeket az 1914. évi kultuszadónban leendő beszámítás végett legkésőbb **folyó hó 15-ikéig** a hitközségi irodába (József kir. herceg-u. 26.) beszállgatni sziveskedjenek, annál is inkább, mert ezen időn túl azok többé nem értékesíthetők.

Debreczen, 1915. január 6.

Az előjáróság.

Árverési hirdetmény.

Krausz Mór hajdubadházi és Goldstein Ignác vámospécsi lakosok megkeresése folytán közhírré teszem, hogy a vámospécsi határban, a Fisch-féle tanyában kupokban elásott körülbelül egyezeröttszáz (1500) mm. 1914. évi burgonya a helyszínén **folyó évi január hó 21-ik napján d. e. 10 órakor** közbenjöttöm mellett megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni. A vevő a vételárat készpénzben lefizetni s a vételi illetéket is viselni tartozik.

Amennyiben a vevő a megvett burgonyát azonnal elszállítani nem akarná, a tanya tulajdonosa megengedi, hogy az ugyanazokban a kupokban, melyekben jelenleg van, f. évi március hó végéig megmaradjon, de az őrizetről a vevő köteles gondoskodni.

Debreczen, 1915 január 10.

Dr. Galánffy János,
kir. közjegyző.

Ajánlat csak kereskedők részére!

Raktáron van nagymennyiségű katonai téli alsóruházat

Tricotárak

Harisnyák

Keztyűk

Lábszárvédők

Sweaterek

Shawlok

Hősapkák stb.

legénység és tisztek részére,

eredeti, olcsó gyári árakban.

GUTTMANN ÉS FEKETE

köttő- és szövöttárak nagykereskedése
Budapest, VI., Anker-palota.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Nagy Ujévi vásár.

Elsőrendű áruk. Olcsó árak.

117/1915.

Bika eladási árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város gazdasági törzsgulyájából 12 darab 3 éves és idősebb számfeletti bikának nyilvános árverésen eladása rendeltetvén el, ezen árverésre határnapul **1915. év január hó 18-ik napjának déli-olított 9 órája** az országos baromvásártéren tüzetett ki, ezen helyre és időre az árverelni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az eladásra kijelölt 12 darab bika a város Epreskerti telepén van elhelyezve és az ott előzetesen megtekinthető.

Debreczen, 1915 január 7.

A városi Tanács.

URANIA

Debreczen legelső, legelőkelőbb mozgójele
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Hétfőn Kedden
január hó 11-én és 12-én

Az általános óhajnak engedve!

Még 2 napig!

JÖNNEK AZ OROSZOK?

Dr. Guthi Soma kacagató moziszkecsc
bemutatóra kerül.

Teljesen új kíséző mozgókép-műsor

Rendes helyárok.

Előadások este 5 órá-tól folytatódólag be-menettel